

Fjellvåken

MEMLEMSAVIS FOR TROMS TURLAG • NR. 1 – 2011 – 33. ÅRGANG

Da våren kom til vinterfjellet
Vårilig pappaperm!
En fjelltur i grenseland

Bernt, Hans og Kjartan

Litt tilbakeblikk og noen ut

forbereder gasstransport til Dividalshytta. Foto: Lisbeth Johannessen

Velkommen til å bidra i fellesskapet.
Foto: Lisbeth Johannessen

Kjære medlem av Troms Turlag!

Dette er årets første nummer av Fjellvåken. Kanskje vel seint, men likevel – styret i TT ønsker alle et godt nytt år.

Når du leser dette, har det nettopp vært årsmøte. Årsmelding og flere detaljer om turlaget sine mange gjøremål finner du på nettsida til TT.

TT kan se tilbake på et godt driftsår i 2010. Igjen takk til alle de som drar lasset! Det meldes fra mange hold i samfunnet at dugnadsånden svekkes. Folk flest har så mange aktiviteter at kjøp av tjenester eller forventninger om at andre skal legge til rette for oss, ofte tar plassen fra den frivillige innsats for fellesskapet. Dette gjenspeiles på mange sektorer der frivillig felles innsats er en betingelse. Noen av de samme tendensene kan til en viss grad avleses også i TT, men hovederfaringene er at medlemmer stiller opp og jobbene blir gjort.

TT er et robust turlag, men ikke uten utfordringer. Det robuste finner vi igjen i at driften går rundt, vi leverer et regnskap i god balanse, medlemstallet vokste med nærmere 4 % i 2010, turprogram og tur-

fordringer

tilbud kommer regelmessig, antall overnattingsdøgn er stabilt, tilsynene og andre som bidrar med innsats gjør jobben, hyttene er i god stand etc.

Styret har også i 2010 fokusert på stabil drift kombinert med oppmerksomhet om tiltak for å bygge en mer robust organisasjon. Noen eksempler:

Tydeliggjøring av oppgaver og rutiner, mandatene til hytteutvalget og merkeutvalget og opplegg for utdanning av 20 nye turledere de to neste år er på plass, og tradisjonen med åpne medlemsmøter er tatt opp igjen. Nettsidene oppgraderes, medlemskartleggingen på nettsidene våre og facebook blir tatt i bruk for mer og bedre kommunikasjon med medlemmene. Det er enighet om og avtalt opplegg for utvikling av og koordinering av turprogrammene etc.

Så langt alt vel, men hva så med utfordringene? Vi kan løfte fram noen temaer og informere om enkelte av de sakene som opptar styret. Indirekte vil det også ta opp i seg noen ønsker styret har for veien videre. Ikke utfyllende, men litt! Vedtektene til DNT og våre egne vedtekter i TT gir laget et greit, men ganske komplisert oppdrag. Fra enkelt turliv til hyttebygging, fra miljø- og naturvern til hyttedrift, fra daglig administrasjon og ledelse til merking og vedlikehold av stier. Dette gir mange oppgaver og krever mye kompetanse. Mulighetene innenfor det vi kan gjøre og bør gjøre er svært mange. Mer kompetanse og flere hender enn det vi i dag rår over trengs om vi skal få til enda mer av det vi i dag ønsker:

• **Utfordring:** Gjennommer og bedre kommunikasjon med medlemmene få på plass "databaser" der vi kan hente ut medlemmer som kan og vil være turledere, delta på dugnader, inngå i en vedlikeholdsgruppe, jobbe med informasjon og markedsføring, ønsker og behov medlemmene har. **Appell:** Register deg på facebookgruppa, delta i kartleggingsoppleg-

get, gi kontoret tilgang til e-postadressen din. Og, TT trenger medlemmer til nettoppvedlikeholdsgruppe, informasjons- og markedsføring, lede og skape turer og til andre viktige aktiviteter som bærer ide- og verdigrunnlaget vårt. Meld deg!

• **Utfordring:** Om lag 4000 medlemmer betyr mange ønsker, stor forskjellighet, ulike verdier og sammensatte interesser. Turlaget må ha rom for både frodigheten og mulighetene som ligger i medlemsgruppen. Vi har mange meningssterke og artikulerte medlemmer. Forenressurs! Selve utfordringen ligger i å ha nok ydmykhet for nettopp forskjellene i interesser, ønsker og holdninger.. Debatter og uenigheter er greit, låste forestillinger om hvordan alt skal være – for alle, er ugreit. **Appell:** Skap debatter, delta på nettet, skriv innlegg til Fjellvåken, men primært åpne for mangfoldet og gi plass for ulikheter.

• **Utfordring:** Troms Turlag kan bli mye mer aktiv på området natur- og miljøvern. Vi utfordres stadig av debatter, høringshenvendelser, mediainnspill og annet der stemmen til TT godt kunne høres høyere og tydeligere! Så langt har det vært et kapasitetsspørsmål, andre oppgaver er blitt prioritert. **Appell:** I medlemsgruppen finnes mange med både sakskompetanse og skriveevne. Meld dere!

For en naturskatt vi har tilgang til! Bruk mulighetene i og gjennom TT, ta turmulighetene i bruk. Husk; Troms Turlag er der, kontoret er der, hyttene er der, styret og utvalgene er der, de ulike gruppene, DNT-ung, Barnas Turlag, Fjellsportgruppa, Senja Turlag, Veterangruppa ++ er der. Ønsker tas i mot med takk, deltagelse også! Ha et godt turår i 2011.

Av Ivar Sæther, styreleder

HOS OSS FINNER DU ALT AV TURUTSTYR OG BEKLEDNING SOM DU TRENGER TIL TUREN – OGSÅ UMLEIE AV HYTTEØKKEL TIL MEDLEMMENE.

VI KAN SPORT!

SPORT 1, DOMUS SENTER BARDU

Ny medarbeider på Turlagskontoret

Av Lisbeth Johannessen

Mange av de som har hatt kontakt med Turlagskontoret i høst og vinter, har sannsynligvis truffet på en ny stemme i telefonen. Niels Petter Liset ble ansatt i 50 % stilling i Troms Turlag fra juni. Han har en 3-årig prosjektstilling. Mesteparten av arbeidstida er lagt til åpningstida. Primært skal han jobbe for BT og DNT-ung, men han skal også bruke tid på ekspedering av henvendelser til Turlaget og også betalingsoppfølging.

Han er gift med Marte som er tromsøjente, og de venter sitt første barn i april. Niels Petter har vokst opp i Halden og delvis i Ås. Etter noen år i Bergen der han møtte Marte, flyttet de til Tromsø i 2002. Han studerte historie i Bergen, men har valgt å slå inn på en annen utdanning og studerer nå matematikk ved UiT.

Oppvokst på det flate Østlandet var ikke interessen for friluftsliv veldig påtrengende, men han har fått sansen for de unike friluftsmulighetene vi har så nært innpå oss her i Tromsø. Den storslagne ville naturen som vi har rett utenfor stuedøra, har gjort at han nå er en ivrig bruker av naturen på mange ulike plan. Fra å starte med blåbærturer, ble han nysgjerrig på utsikten fra toppene i nærheten og måtte opp for å se. Nå har han en variert bruk av naturen. Marka og fjellet brukes på barmark, og om vinteren er det bruk av bortoverski og toppturer som gjelder. Jeg tror vi kan si at Niels Petter har blitt en entusiastisk tromsøværing og vet å sette pris på den unike naturen vi har rundt oss. Som et lite eksempel som understreker det, er at han for et par år siden skulle studere et år i Oslo. Men savnet av å

Niels Petter. Foto: Jan Fredrik Franzen

ha så enkel tilgang til naturen ble så stort at han pakket sakene sine og flyttet tilbake etter bare et halvt år.

Niels Petter har allerede gjort mye for å bli kjent med Troms Turlag, hyttene og virksomheten. I sommer tok han bussen til Snarbyeidet og gikk ruta derfra til Trollvassbu – Nonsbu – Blåkollkoia – Skarvassbu til Tromsdalen. Slik har han førstehånds kjennskap til hyttenettet ved Tromsø og kan formidle til de som kommer til Turlagskontoret for å få anbefalinger om turmuligheter.

I oktober da jeg var med på dugnad på Gaskas, møtte jeg Niels Petter og Marte som også var med på dugnaden. Sammen med de andre som også deltok, ble vi godt kjent med de to og vice versa – de ble kjent med en del av oss som jobber frivillig for Turlaget.

Fjellvåkenredaksjonen ønsker Niels Petter lykke til i jobben og etter hvert som nybakt pappa. Som en bonus til virket i Troms Turlag, regner vi med at han også av private grunner engasjerer seg i Barnas Turlag, og da er trilleturene et naturlig sted å begynne.

Da våren kom til vinterfjellet

– Hvor var du 16. mai 2010?

Tekst og foto: Jorunn Mørkved

Jorunn, Lisbeth, John-Arve og jeg legger ut fra Dærtahytta i strålende sol, kurs for Devdis hvor bilene venter. Det er grytidlig, men allerede varmt, og vi vil være av gårde før det blir gjenomslagsføre. Allerede nedi bakken begynner skiene å gå til bunns i lynget. Det gjør ingen ting, snødybden er ikke stor. Etterhvert begynner vatnet å prege snøen, den blir mer og mer sørpete. Vi krysser hit og dit, fordi små bekker og dammer popper opp overalt. Det er likevel deilig å gå, sola varmer, det er helt klart, og skiene glir fortsatt fint på underlaget. Vi ser at de nærmeste vatna begynner å bli blå

av overvatn og skjønner at Cievcasjåkka kan by på problemer. Derfor tar vi kursen mot brua som ligger noen kilometer nordafor samebyen ved Cievcas. Allerede før vi kommer fram til brua, hører vi vatnet som fosser fritt og friskt. Når vi kommer nærmere ser vi at her er det bare å melde pass. Den andre enden av brua slutter i frådende vannmasser. Å prøve å krysse vil være galskap, vi vil bli dratt av gårde og pressa inn under isen på nedsida av brua.

Lengre nordover vil elva etterhvert gå inn i gjel og bli smalere og derfor vanskeligere å passere. Å gå tilbake kommer ikke på tale. Vi vurderer muligheten av å holde oss på denne sida og gå

Jorunn og John-Arve krysser elva

Vi forlater Dærta.

rundt Devdisvatnet på nordsida, men vi ser at det er mange bekkedaler og at Aslakelva allerede har vårflomkåpa på. Det vil ta tid, og John-Arve skal være fanebærer i 17-mai-toget. Han vil bli etterlyst viss han ikke er på plass klokka åtte i morra tidlig.

Vi går likevel litt nordover og er heldige: Elva vider seg ut og renner stille et lite stykke. Det er til og med noen steiner som stikker opp og forteller at det ikke er så djupt som vi frykter. Vi lister oss over med skiene på og forventer at det vil være en djupål mot bredden på den andre sida. Den er ikke djupere enn at vi greier å karre oss over og på land. Det blir jubla og spist, skoene tømmes og sokkene vris, og vi fortsetter videre framover. Nå blir det sjar-møretappe! Tror vi.

Bekken som renner fra Devdisfjellet og ut i Cievcasjåkka har vokst til ei stri og vannrik elv. Det er mye snøsørpe på breddene, og vi kommer over uten for mye strev, men med en skistav i minus. Når vi går videre, er vi lette til sinns, for nå ligger van-

Det går unna over lyng og gjennom vatn. Øverst: Jorunn og L

skelighetene bak oss! Tror vi. Snøen minker, underlaget blir våtere, men sola skinner og det er godt og varmt. Skiene leter seg fram gjennom einer og vierkjerr, og nå er det slutt på å gli på skiene! Vi raster et sted og kommer like etterpå til ei elv som vanligvis må være en uanselig bekk. I dag er den vannrik, djup og fossende. Nytt stopp. Gruppen vår har vokst med to menn (harstadværinger) og to hunder. En trestamme blir lagt over den striede elva, og den yngste av Harstads sønner balanserer over. Dette er ikke noe for gamle damer! Lisbeth velger å kripe over på trestammen. Det går nesten bra, hun faller uti snøsørpa idet hun skal dra seg på land. Hun klager ikke, men er gjennomvåt.

Min tur: Jeg stoler ikke på balansen, og velger å gå på bunnen. Det går bra halvvegs. Da tar strømmen beina mine, jeg mister "bunnkontakten" og må bakse meg langs tømmerstokken med hjelp av unge Helmersen. Jorunn blir tauet over på samme vis. John-Arve har heldigvis ei fortid fra melkepannkasting og hiver sekkene våre over den glup-

Isbeth på brua. Nederst: Far og sønn Helmersen i fint, vått driv.

Brubyggere ved Devdisbubekken.

ske elva. Han og Helmersen balanserer elegant og greier på mystisk vis å få hundene over.

Jeg er gjennomvåt og velger å skifte tøy. Da vi like etter kommer til den viltre elva som vanligvis er den lille bekken ved Devdisbua, angrer jeg klesskiftet. Men, øvelse gjør mester og noen av oss har gjort framskritt innen balansekunsten. Noen har lagt to stokker over, og vi går over, henter noen flere stranger og lager ei flott og stabil bru.

Nå ser det ut til at det blir 17.-maifeiring i byen. Ingen bekker å tenke på, ingen andre hindringer heller. Tror vi.

Før vi når bilene har jeg blitt tatt av vatnet i ei ny elv som fosser over veggen, falt og mista en skistav og enda en gang blitt klissvåt til halsen. Og når vi omsider er på hjul, har en del av veggen blitt tatt av enda ei elv. Vi kommer over med et nødskrik. Glade er vi, men det varer ikke lenge. Lenger nede er skadene uoverskuelige. Bekken som vanligvis går

under veggen har vokst til ei elv som nå fosser over og nedover langsetter, en stor del av veggen har forsvunnet langt ned i lia, autovernet henger på halv tolv, det samme gjør mange trær. Far og sønn Helmersen starter med reparasjon av veggen, og greier å gjøre den farbar for sin egen bil.

John-Arve når 17.-mai-toget, nasjonaldagen blir den varmeste noen gang og den varmeste dagen sommeren 2010. De to bilene våre som må forlates, må stå på Devdisvegen ei uke før veggen blir tilstrekkelig farbar.

Men 16. mai er også den dagen da naturkreftene fører til oversvømmelser mange steder, og mange vegger og bruer i Nord-Norge blir rasert. Mange får ekstra strabaser med å komme ned fra fjellheimen. De samme naturkreftene får fatale følger for fire kvinner i Korgen i Nordland.

Hvor var du denne vakre, varme og våte vårdagen?

”Jeg ønsker å gjøre en forskjell”

Tove Amundsen Fuglem,
daglig leder i
Midt-Troms friluftsråd (MTF).
Foto: Jon Olav Fuglem

Av Toril Skoglund

Fjellvåken har tatt en prat med Tove Amundsen Fuglem, daglig leder i Midt-Troms friluftsråd (MTF). Fysisk aktivitet og naturopplevelser er en av de viktigste faktorene for folkehelsen, og det gjør jobben hennes viktig. Hun kommer med gode råd til Troms Turlag, og hver især som er glad i natur og friluftsliv.

Midt-Troms friluftsråd ble opprettet i 2006 som et interkommunalt samarbeidsorgan som arbeider for fremme av friluftslivet i regionen. Bak friluftsrådet står 8 kommuner: Bardu, Berg, Dyrøy, Lenvik, Målselv, Sørreisa, Torsken og Tranøy, som alle er likeverdige medlemmer. Friluftsrådet har kontor på Setermoen i Bardu. Tove har vært daglig leder siden 1. april 2010.

Hva er din misjon med denne jobben? Hvorfor har du en viktig jobb?

– Jeg ønsker å gjøre en forskjell. Med det mener jeg at jeg ønsker å bidra til at folk i Midt-Troms skal merke at det satses på friluftsliv i kommunene. Mitt ønske er at litt flere skal stoppe opp i hverdagen – bruke, og nyte den fantastiske naturen som vi har rundt oss.

– Jeg har en viktig jobb fordi fysisk aktivitet og naturopplevelser er en av de viktigste faktorene for folkehelsen. I tillegg har vi en fantastisk natur i landsdelen generelt, og i Midt-Troms spesielt, som er viktig å forvalte på best mulig måte.

Hvilke konkrete mål har friluftsrådet?

– Vår visjon er ”Friluftsliv – godt for alle”. Målet med friluftsrådet er å arbeide for økt forståelse for

friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftslivet. Friluftsrådet skal også arbeide for å sikre og utvikle regionens friluftsmuligheter.

Tove sier hun er heldig som arbeider i en region der friluftsliv er godt forankret - både i offentlig forvaltning, i frivillig sektor og i befolkningen forøvrig. Utfordringen er først og fremst å synliggjøre at friluftsliv er et ansvar for flere enn ildsjelene i frivillige organisasjoner. Friluftsliv er nært knyttet til folkehelse, og alle etater i offentlig forvaltning – skole, helse, samferdsel, kultur osv kan og bør tenke friluftsliv i sitt daglige arbeide. Dette gjelder en rekke frivillige organisasjoner også.

Når vi lurer på hva som må til for å lykkes i friluftslivsarbeidet, svarer Tove kjapt:

- 1. Få med flere ut i naturen: Arbeide med å bevisstgjøre innbyggerne på alle de fantastiske mulighetene vi har for utøvelse av friluftsliv. ALLE kan komme seg ut for å oppleve naturen, og vi har en unik mulighet for fysisk aktivitet og naturopplevelse – alt etter alder, fysisk tilstand, interesse, motivasjon, økonomi, tid og utforskertrang.
- 2. Friluftsliv må få større status. Der har vi mye å lære av idretten.

Hvordan kan Troms Turlag bli en bedre friluftslivsaktør?

– Troms Turlag kan:

1. Arbeide med å få flere ut i naturen ved å tilby lavterskelturer for inaktive og barnefamilier - gjerne i nærområdet
2. Øke samarbeidet med andre aktører f.eks friluftsrådene for å få flere folk til å bruke naturen rundt oss, og for å øke statusen for friluftslivet.
3. Være en ressurs for økt friluftsliv i skole, barnehage og SFO

Hvilket forhold har MTF til Troms Turlag? Er det aktuelt å samarbeide (mer)?

– MTF mener vi har et godt forhold til Troms Turlag. Det er spesielt Senja Turlag som vi har dialog med, og Senja Turlag er invitert med som fast deltaker på alle våre friluftsrådsmøter – dog ikke med stemme-

rett. Troms Turlag er en viktig organisasjon å samarbeide med, og jeg tror vi kan ha gjensidig nytte av hverandre. Ja, vi kan samarbeide mer.

Du brenner for folkehelse, hvordan kan friluftsliv være en kilde til bedre folkehelse?

– Vår tids utfordring når det gjelder helse er livsstilsrelaterte lidelser som for eksempel diabetes type 2, høyt blodtrykk, fedme, belastningslidelser og enkelte kreftformer. Fysisk aktivitet er en av de viktigste faktorene for å forebygge og redusere disse lidelsene. Med økt fysisk aktivitet blant de inaktive vil samfunnet spare milliarder - og det viktigste: enkeltpersoner vil få en bedre livskvalitet.

– I vår landsdel er naturen rundt oss en sterkt undervurdert gode: Vi har naturen rett utenfor stuedøra, og det er gratis å bruke den - til alle døgnets tider og i alle årstider. Utfordringen er å gi "start-hjelp" til de som er inaktive og som ikke er så trygge eller vant til å bruke naturen. Frivillige lag og foreninger kan bidra i dette arbeidet, men forebyggende helsearbeid er først og fremst et offentlig ansvar.

– Jeg synes det også er et tankekors at vi, som bor i verdens rikeste land, syter og klager for små bagateller i hverdagen, og har problemer med å se det positive i hverandre og omgivelsene rundt oss. Tenk om vi kunne framheve og nyte det som er positivt og bra? Den fantastiske naturen som vi har rundt oss, er et ypperlig sted å begynne...

Hva er din personlige optimale friluftslivsopplevelse?

– Uten barn: stillhet, fysisk aktivitet (på grensen til "slit"), naturopplevelser og trivelige turkamerater. Med barn: Glade og fornøyde barn = glade og fornøyde voksne. Da må vi fokusere på bål, klatretre/skibakke, utforskning og mestring. Et godt råd fra firebarnsmor Tove A. Fuglem til alle foreldre som tar barna sine med på tur.

Fjellvåken ønsker Midt-Troms friluftsråd og Tove A. Fuglem lykke til i sitt videre arbeid og kaster ballen videre til styret i Troms Turlag om en større satsing på lavterskelaktiviteter.

Spor etter binne med 3 unger mai 2010.

Foto: Torbjørn Berglund

Innfelt: Altevatt april 2010.

Foto: Torbjørn Berglund,

Bjørn i indre Troms – litt om bjørnen og opplevelser det siste året

For alle som vandrer i de indre delene av Troms, og da spesielt i Målselv og Bardu, ligger det nok i underbevisstheten et todelt ønske om kanskje en dag å få et lite glimt av brunbjørnen. Men da helst på så langt hold som mulig. Mange har en ubegrunnede frykt for dette rovdyret som vi vet er der, men som det likevel er så vanskelig å få øye på. Bjørnen har alltid vært omgitt av mystikk. Stor, og sterk nok til å ta livet av både rein og elg. Og med tanke på at en elg kan veie flere hundre kilo anser mange seg sjøl som et lett bytte for en bjørn. Men frykten er ubegrunnet. Stort sett alle møter mellom mennesker og bjørn går fredelig for seg. Dessverre har vi i Sverige hatt et par stygge tilfeller der bjørn har tatt livet av folk og skadet andre. Men vi må huske på at dette stort sett har skjedd i forbindelse med jakt der bjørnen har blitt skadeskutt – og da er den farlig.

I 2000 ble det etablert et nasjonalt overvåkingsprogram for de fire store rovdyrene der bjørn inngår som en av artene. I seks år har det pågått innsamling av ekskrementer, hår og vevsprøver av bjørn som et

ledd i å kartlegge utbredelse og bestandsstørrelse. Av det innsamlede materialet trekkes det ut DNA som gjør at vi kan bestemme kjønn og identitet av individer.

Er vi heldige får vi treff på samme individet flere ganger og vi kan se hvor den har vandret. Et par eksempler: I 2006 ble det samlet bæsje fra en hannbjørn nokså nær svenskegrensa inne ved et område som heter Darfal. I 2008 gikk en bjørn "amok" på en høyballe hos en gårdbruker i Sørvaldalen i Bardu. Hår som ble funnet her viste seg å være av den samme hannbjørnen som var inne ved Darfal i 2007. I forbindelse med skadefelling av bjørn i Sverige ble denne bjørnen felt ved Torneträsk våren 2009. I 2008 ble det funnet ekskrementer av en bjørn i Lavangen. Året etter, i 2009, dukka den opp nede i Saltdalsområdet i Nordland! Dette illustrerer på en god måte hvordan vi kan følge de ulike individers vandring. Og som vi ser, enkelte bjørner kan vandre langt.

Bjørnестammen i indre Troms henger sammen med

den vi har på svensk side av grensa og vi har flere eksempler på DNA-treff både i Norge og Sverige. Mange av observasjonene er da også i grenseområdene.

Men hva spiser bjørnen når den tydeligvis ikke har oss mennesker på menyen? Brunbjørnen er et rovdyr og samtidig en alteter. Dietten består i hovedsak av bær, maur, elg og andre klauvdyr, men den spiser også urter og gress. I Norge kan sau utgjøre en vesentlig del av dietten i de områder hvor det er sau på utmarksbeite.

Nærings sammensetningen varierer gjennom sesongen. Om våren når bjørnen kommer ut av hiet graver den ut maurtuer og spiser maur, som gir nyttig proteintilskudd etter den lange søvnen. Elg og rein omkommet i løpet av vinteren gir også et kjærkomment proteintilskudd i denne perioden. Også slakteavfall fra siste høsts elgjakt kan være viktig føde på denne tiden. Utover våren og forsommeren er elg og da hovedsakelig elgkalver viktig som næringskilde. Om sommeren er maur, urter og gress viktig, mens bær er meget viktig på sensommeren og høsten. Bær har høyt sukkerinnhold som gjør at bjørnen hurtig kan øke vekten mot den lange hiperperioden. I deler av Norge er sau et viktig byttedyr sommer og høst. Og vi må ikke underslå det faktum at for bønder som driver med sau kan enkeltindivider av bjørn forårsake stor skade i besetningen.

Bjørnen er ingen effektiv predator på store fullvoksne elger, men under gunstige føreforhold på vår vinteren kan bjørnen ta voksne elg. Elgkalver er mer lettfangede enn voksne dyr, og er spesielt utsatt for å bli drept av bjørn i deres første leveuker. Bjørnen kan også ta rein, og også her er kalver mer utsatt. At bjørnen yngler i indre Troms fikk vi et ugjendriveleg bevis for våren 2010. Da ble det oppdaga ei binne med to årunger et stykke nede i Dividalen. Undertegnede var så heldig å få sitte og studere binna med de to ungene i 2-3 timer. De klatra i trær, ramla ned, diet mora, tok seg en lur og tro det eller ei – de var ulydige og stakk av! Men da snudde "ho mor" seg og kom noen skritt etter. Ungene tok fort

signalet om returnerte i full fart. Akkurat som andre unger.

Ved et anna tilfelle i høst fikk en hel skoleklasse fra Bardufoss videregående skole sett ei binne med to fjorårunger inne i Anjavassdalen på ikke mer enn ca 70 m avstand. En av elvene fikk tatt et brukbart bilde av binna med ungene. Tror ingen ble særlig redd, men de syntes heller at dette var en stor naturopplevelse.

Jeg møtte tidligere på sommeren to sportsfiskere inne ved Dividalshytta. De hadde fiska på noen småvatn sør for Havgavuopmi. Han ene hadde plutselig fått øye på en enslig bjørn på motsatt side av vatnet. Jeg spurte om han fikk tatt bilde av den. "Bilde, vi sprang hver vår vei bjørnen og jeg!" var svaret jeg fikk. Det lureste ved bjørnemøte hvis en synes at avstanden er i korteste laget er å forholde seg rolig, lage litt lyd/bråk og heller la bjørnen trekke seg unna. De er normalt veldig sky overfor mennesker. Men jeg har og snakka med folk som har kommet over bjørn her inne der bjørnen ikke har brydd seg om mennesket i det helt tatt. Ser bare litt opp og beiter videre. Dette er en adferd hos noen individer som bekrefte av forskningen.

Ved et anna tilfelle først i mai 2010 kom vi over spor etter ei binne med tre unger ved innerenden av Altevatnet. Samme dag fant vi spor etter ei binne med to unger som hadde gått over høgste toppen på Bardus høyeste fjell, Rohkunborri ca 1600 moh!, samt spor etter to enkeltindivider. Så jo da, det går noen bjørner her inne, og er man heldig så er muligheten til å få øye på bjørn der. Størst er kanskje sjansen om man setter av 3-4 dager i et område man vet bjørnen oppholder seg om høsten og der det er mye blåbær. Da kan man få øye på bjørn som går og feiter seg opp på bær for den kommende vintersøvnen.

Lykke til med bjørnemøte i 2011.

Av Torbjørn Berglund, Fjelltjenesten

Vårlig pappaperm!

Njål og pappa på toppryggen på

Tinden 26 mai 2010.

Fotograf: Sigve Andersen

Har du nettopp fått oppleve et av livets store under, men er bekymret for turlivet? Eller er dere gravide, og du lurer på om du like godt kan kvitte deg med alt turutstyret først som sist? Pust rolig. Det kan fort komme til å gå særs bra.

Jeg kan nå se tilbake på to supre pappa-permisjoner. Det er ikke alle som kan styre når man skal få barn, og dermed permisjon, men med litt langtidsplanlegging kan du kanskje få permisjon på deler av den årstiden du liker best? Quinden koste seg bla. med «Ti på topp» og spreke trilletter. Mens jeg lengtet mer mot kontrastrike vårskiturer. Priviligert som jeg er, kunne jeg også spe på 6 ukers fedrekvote med noen måneders ulønnet permisjon.

Inspirasjon fikk jeg delvis fra det geniale bildet til familien Ripman, trykket i et helgebilag til Nordlys; et lite barn på forskottet av en kajakk i sludd. Quinden mener derimot at slikt er uansvarlig, men alle trenger ikke være like ekstreme. Eventuelle begrensninger sitter mest i ditt og din kjæres hode. Så jeg la i vei, men valgte klokkelig ski under beina...

Jeg har ikke møtt folk med barn i meis på ski andre steder enn Rødtind, og dermed var det endel funderinger frem og tilbake med førstemann. Kunne jeg gå der og der, eller var det på noen måte uansvarlig? Hadde Viljar det bra? Jeg er ikke noe ski-fantom, men ble etterhvert tryggere og gjorde mer som «Nike»; Just do it!

Pulk er en flott oppfinnelse, og det er få andre alternativer tidlig på året når kuldegradene råder. Jeg er ikke noen typisk lysløype-mann, selv om det også kan være bra. Så jeg tok gjerne pulken med på «off-piste» tur.

Minnes fornøyelige pudderturer ned Rødtind. Bare husk å snøre godt igjen; det blir alltid litt turbulent snøfokk bak... Men jeg husker også den desidert tyngste turen i den første permisjon – brøyting med pulk opp på Lille Blåmann i 30 cm gryende kram snø. Anbefales kun for særs spesielt interesserte. Men det er når sola får tak i begynnelsen av april, rasfaren reduseres og bæremeisen kan finnes fram at mulighetene virkelig ekspanderer.

Så hva trenger du? En lett og god bæremeis. Sjekk feks. Bergans Junior sport på knappe 2 kg. Det blir tungt nok om du ikke skal dra på ett og ett halvt kilo meis ekstra. Tak er lurt, som beskyttelse mot både sol, vind, snø og regn. Varmepose med bein er ikke dumt, alternativt dine gamle bivuaakk-sko. Det er viktig å holde barnet varmt; så «husk; ull innerst». Gjerne også som mellomlag under vinterdressen. Pass godt på hender og føtter. At det blir litt kaldt er likevel knapt til på unngå. Vær spesielt oppmerksom om det blåser; i motsetning til deg sitter barnet stil-

Pappa og Viljar på Skittentinden 14 mai 2007. Fotograf: Ranveig Lind

Fornøyde gutter på Nordtinden 12. mai 2010

Fotograf: Christine Nitter

le, og det er noe som heter effektive kuldegrader... Sutt – og sutteklype – er også viktige følgesvenner for mange små. Felleposen, eller en gammel ryggsekkklomme kan festes bakpå med tau eller karabiner for litt økt kapasitet. Der kan feks. jakka og brillene ligge på tur opp, og så putter du inn fellene på tur ned. Selv om meis-rommet er overraskende stort, fylles det opp med bleie/skift, mat og drikke. Jeg hadde også alltid med en lett boblejakke som en ekstra sikkerhet. En stabil og god ski, kanskje helst rando, gjør terskelen for toptur lavere.

Begynn i det små, gjerne Rødtind for å se hva den

lille synes. Eldstegutten Viljar knøy litt til å begynne med. Men ved å lage positive jubel-lyder skjønnte han etterhvert at dette var stas. På de siste turene satte han knærne i ryggen på meg og ville ha det til å gå enda fortere... Barn kan være overraskende forskjellige, samme foreldre til tross. Lillebror Njål trivdes i meisen fra første stund.

Jeg dro gjerne ut når gutta skulle sove. De sov begge godt i meisen, og våknet ofte ikke før jeg var på toppen. Da fikk de komme ut og røre på seg. Snø og stein, for ikke å snakke om dynafit-bindinger, er spennende saker for en liten tass. Jeg har vært så

heldig at jeg ikke har behøvd å skifte bæsjebleie underveis. Men «anus vulcanus» forekommer, så du må være beredt....

Det er ikke til å stikke under en ski at de første turene kan være fysisk slitsomme. Men så siger formen på, og turene kan bli lengre. En utmerket sekundærgevinst er at det er god trening, og således fullt mulig å holde følge med kompiser uten barn når det byr seg en mulighet for en skikkelig guttetur....

Quinden syntes alltid det var trygt om vi gikk sammen med noen. Gutta og jeg hadde gleden av å ha svært godt turfølge, som enkelt kunne følge med på om den lille hadde det bra, rette på plagg og putte på plass sutt. Det må ikke være helsepersonell, men folk i vakt/turnus og stipendiater har av og til fri på dagtid..... Så Quinden ble beroliget av at vi hadde hyggelig følge av bla. intensivsykepleier, leger og jordmor.

Men vi har vært på tur alene også. Har da tenkt at jeg skulle fått tak i et lite lommespeil for å kunne følge litt med bak i meisen, men jeg kom aldri så langt. Men det kan kanskje være lurt? I utgangspunktet er det kanskje best med turer hvor du er kjent når du drar alene. Men jeg har hatt begge guttene med på for meg tidligere ubesøkte, lett til moderate topper på Lyngen-halvøya; Viljar på Perstind ved Vollan, og Njål på Kilafjellet ved Oteren. Førstnevnte kan ihvertfall anbefales, men husk at snøen smelter mye fortere i Nordkjosbotn enn i Tromsø....

En naturlig progresjon ellers er Lille Blåmann, Hatten (ved Storsteinnestind), Steinskardtind, Buren, Nordtind (Skulsfjord), Blåfjellet (Ramfjord), Ullstind, Gråtind, Stormheimfjellet og Platåfjellet. Flotte og passe slake fjell, med super utsikt. Jeg hadde også en drøm om å ta med Viljar på Skittentind. Men dit ville jeg ikke gå alene. Ranveig forbarmet seg over oss, og 14. mai 2008 var vi på toppen. Jeg skinte som en liten sol, og det var en fantastisk opplevelse å sette første spor nedover med en blid gutt i meisen.

Dronninga sjøl; Tromsdalstind, fristet også veldig, men det er en rimelig lang tur. Men da Christine gjerne ville bli med oss bar det avgårde. Særs fornøyd, svett og sliten kunne jeg den 21. mai stolt sette poden på toppen med et da aktuelt «Nei til OL» skilt. Da skjønte jeg at det meste var mulig. Njål kunne ikke være noe dårligere, så han fikk også med seg de fleste av de nevnte toppene våren 2010.

Det er ikke til å komme bort fra at vi har fått noen overraskende blikk på toppene. Men de fleste har syntes det var stas med en liten tass på toptur. Som dere forhåpentligvis skjønner er det bare fantasien som er begrensningen. Men det er en selvfølge at rasfaren er så nær null som mulig. Farten avpasses selvsagt også med sådan dyrebar last, men en stabil ski gjør at du likevel kommer ned med et stort smil rundt munnen. Jeg benyttet samme prinsipp som på isklatrung; (førstemann) må ikke falle. Det klarte jeg å holde helt til siste tur med Njål; da hekta jeg i en grein, riktignok i svært lav fart i småskogen under Langfjellaksla, og gikk overende. Njål satt som vanlig med sele på, og gjorde heldigvis intet nummer ut av det... Langfjellaksla er forøvrig et utmerket sted i begynnelsen av juni. Men det er vel å merke etter at sola har begynt å ta. Har prestert å ta begge guttene med opp på formiddagstur og funnet harde partier som for enkelte vil kunne skape problemer.

Var det så noen steder jeg skygget unna med barn? Mer eller mindre velbegrunnet lot jeg Store Hollender, Storsteinnestind, Storstolpan og Middagstind på Kattfjordeidet forbli urørt av mine barns føtter.

Så begynn å glede deg. Opplevelsene ligger bare og venter på dere! Om du ikke er hekta på ski, kan du kanskje likevel finne din greie med dine barn – ut på tur, sjelden sur.

Eivind Smeland

Fra Møysalen til Elgens fot

 Av Toril Skoglund

Nå er den her – turboka "Fra Møysalen til Elgens fot". Den gir oss turforslag i de åtte kommunene Bjarkøy, Evenes, Harstad, Ibestad, Kvæfjord, Lødingen, Skånland og Tjeldsund. Boka kom ut like før jul, og tar vi ikke mye feil lå den under mange juletrær på julaften. Boka på 350 sider beskriver 123 turer i fantastiske landskap. Den gir inspirasjon og lyst til å ta på seg tursko og komme seg ut på tur.

Elgen er i denne sammenheng ikke skogens konge, men et 534 meter høyt fjell som ligger i Harstad kommune, mellom Kasfjord og Toppsundet. En tur på Elgen er ca 8 km lang og tar ca 2,5 timer. Moderat vanskelighetsgrad, med et par luftige, men trygge partier.

Initiativtakere til boka er FYSAK-Harstad, Harstad Turlag og Harstad Bedriftsidrett. Turbokredaktør har vært Øystein Normann. Boka er satt sammen av turbeskrivelser skrevet av flere erfarne og lokalkjente turgåere. Alle beskrevne ruter er sommerruter. Ruter som egner seg for sykling er også tatt med.

Turboka er inndelt i 11 regioner og består av 123 turer, godt illustrert med flyfoto og turbilder. Alle rutebeskrivelser er inntegna på kart. Selv om de fleste turene går til fjelltopper, er også andre attraktive turmål tatt med. Turene varierer fra lette og korte barnevennlige turer som kan gjennomføres som ettermiddags- / kveldsturer til lengre og tyngre turer som mer egner seg som dagsturer.

I tillegg til de 123 rutebeskrivelsene får langturen Hinnøya på langs spesiell oppmerksomhet. Hyttene til Harstad Turlag blir presentert og deres beliggenhet blir beskrevet, i tillegg blir turmuligheter i området omtalt. For den som er usikker på hva en skal ha med i sekken på tur er DNTs pakkeliste også tatt med i boka.

Som en godbit til slutt er avsnittet om plantelivet over skoggrensa. Her får man en kort beskrivelse av de viktigste fjellplantene og hvor de vokser. De 55 plantebildene med redaktøren som fotograf beriker bokverket, selv om de med fordel kunne fått større plass.

Fjellvåkredaksjonen anbefaler boka på det sterkeste som en inspirasjon for å besøke nye steder, og samtidig bli bedre kjent i en fantastisk vakker del av landet vårt. Fjellvandring med flottenatur opplevelser er et lystbetont bidrag til god helse som gir både fysisk og psykisk velvære og overskudd.

Oversikt over utsalgsstedene: www.tfbk.no.

Nytt fra organisasjonen Troms Turlag

Utdrag av referat fra Tilsynsmøte på Vollan

Gruppearbeid på tilsynsmøtet på Vollan. Foto: Pål Tengedal

Over 35 personer, de fleste tilsyn, stilte lørdag 6. november på Vollan Gjestestue for å få inspirasjon, litt faglig påfyll, og en uformell prat med sine kolleger på hyttene. Det betyr at de aller fleste hytter i nettet var representert. Vi var nok klar over det på forhånd, men under presentasjonsrundene i åpningen ble vi minnet på hvilken utrolig mengde erfaring og kunnskap som ligger samlet hos alle de som har tilsyn med våre hytter. Det er god spredning i antall år de enkelte har hatt tilsynsansvar; noen har holdt på i nær 30 år, mens andre er helt ferske.

Lederen i hytteutvalget, Alf Iver Kinge, ønsket velkommen ved å informere om at det er et mål å legge oss på en viss likhet i standard på våre hytter. Styreleder Ivar Sæther poengterte hvor viktige tilsynene er for turlagets totale drift, at vi må legge langsiktige vedlikeholdsplaner, få med folk på dugnader og turer, samt generelt å forsøke og involvere en større del av medlemsmassen i turlagets aktiviteter. Konkrete planer for ny hytte på Dærta vil bli lagt fram på årsmøtet i februar 2011.

Bernt Løvlid gikk gjennom status og planer når det gjelder brannsikkerheten på hyttene. Det er gjennomført branntilsyn på 6 hytter i 2010, og til sammen er 20 hytter kontrollert. De 5 hyttene i Tromsø-området gjenstår, men alle skal være ferdig inspisert før 15. mai 2011. Brannslukningsapparater må refylles minst hvert 10 år, slanger til gass skal byttes hvert 4. år, og det anbefales å stenge av gassen hver kveld før man går til køys. Batterier i røykvarslerer må skiftes hvert år, men i noen tilfeller må de skiftes oftere. Det har forekommet at gjester på hyttene har brukt batteriene til å lade sine mobiltelefoner. Derfor må tilsynet ha noen 9 V batterier i sekken ved hvert besøk, evt. kan batterier lagres på hytta. Batterier som ligger kjølig tåler normalt lagring godt. Det er laget et eget kontrollskjema for brannvern, og dette skal ajourføres slik at tilsynene lettere kan fylle det ut riktig.

Kontoret, ved daglig leder Jon Morten Hansen, informerte om flere saker. Mange av oss har et inntrykk av at vi oftere møter folk på hyttene som ikke skri-

ver seg inn i besøksprotokollen, og heller ikke har tenkt å betale for oppholdet. Dette er et problem på landsbasis. Det må informeres bedre om hvilke regler som gjelder ved ankomst til hytta, og kontrollen må bedres. Tilsynene vil i løpet av nær framtid få utdelt fleecejakker med vår logo på. Dette, sammen med legitimasjonskort fra TT, vil bidra til økt status under besøk på egen og andres hytter. Det er vedtatt sentralt at det skal være fyrstikker og stearinlys på hyttene, her er ikke våre hytter helt i rute ennå. Om hyttene skal utstyres med toalett- og eller tørkepapir vil diskuteres i hytteutvalget, men det er flere tilsyn som har gode erfaringer med dette. Det blir færre skitne kluter og tørkehåndklær når tørkepapir er tilgjengelig. Samtidig blir det selvsagt mer krevende med hensyn på transport for turlaget om alle hytter skal være fullt utstyrt på denne måten.

Vi var så heldige å få besøk av Eirik Gudmundsen fra Kristiansund og Nordmøre Turistforening (KNT) på tilsynsmøtet. Eirik fortalte oss blant annet om KNT's erfaringer med hyttebygging på dugnad. KNT har i løpet av de siste 10 år bygd 13 hytter, de fleste på Fjordruta, et unikt prosjekt i norsk sammenheng. Og

de har bygd 20 hytter de siste 20 år. Alt på dugnad. KNT eier og driver nå 28 hytteanlegg med 67 bygninger. Samtidig har KNT et omfattende fellesturprogram, og de merker og vedlikeholder 1000 km stier. Medlemstallet i KNT er på 2900, dvs. 1000 lavere enn TT, så dette er en imponerende innsats.

Tilsynene har ansvar for å organisere dugnader på sin hytte, de ringer til aktuelle deltagere tirsdag kveld før aktuell helg. De bruker lister fra kontoret med navn og telefonnr, og fokuserer på å kontakte folk som bruker den aktuelle hytta mye. Fronter tilsyn aktivt i lokalpressen, og tilsynet har kontakt med dedikert medlem i styret, sjelden med daglig leder eller styreleder. Alt i alt mange tips vi kan ta med oss, og nyttig inspirasjon for kommende aktiviteter i Troms Turlag.

Merkeutvalget ga en kort oppsummering av sesongen 2010, samt planene for neste år. Det kom noen tilbakemeldinger, og de vil drøftes i Merkeutvalget og innarbeides i planene for neste år.

Av John Arve Skarstad/Pål Tengedal

Vil du bli vinterturleder?

Vinterturlederkurs arrangeres 28.03.11-01.04.11.

I vinter arrangerer vi vinterturlederkurs, som er en fortsettelse på tidligere avholdte sommerturlederkurs. Alle som har tatt sommerturlederkurs oppfordres til å melde seg på.

Kurset blir avholdt i indre Troms i perioden 28.03.11 - 01.04.11. Kurset koster kr 2000,-

Instruksjon, Turlederboka og opphold er inkludert i kursprisen. Halve kursprisen refunderes etter 3 gjennomførte vinterturer for Troms Turlag. Reisekostnad og innkjøp av kart kommer utenom.

Opptak på kurset skjer etter innlevert søknad, se www.turistforeningen.no/troms, eller ta kontakt med Turlagskontoret.

Just Myhre er turleder for fellestur Gappo – Dærta – Rosta – Signaldalen.

Foto: Lisbeth Johannessen

Politiattest for ansvarlige i Barnas Turlag og DNT-Ung

Alle som jobber med barn og unge i Troms Turlag, skal vise politiattest.

På landsmøtet i 2009 besluttet DNT at alle som jobber med barn og ungdom i DNT-systemet skal vise politiattest til organisasjonen de jobber for (her Troms Turlag). Bare de som kan vise politiattest uten merknader, får ha verv i Troms Turlag. *

All personinformasjon i forbindelse med politiattest er taushetsbelagt, og taushetsplikten vil bli strengt overholdt av Troms Turlag. (Brudd på taushetsplikten er straffbart etter § 20 i Forskrifter om strafferegistrering.)

* Det er her snakk om en avgrenset uttømmende politiattest, dvs. en attest som bare sjekker noen bestemte typer lovbrudd, særlig i forbindelse med overgrep mot barn, men som inkluderer alt som er registrert på disse områdene, uten tidsbegrensning.

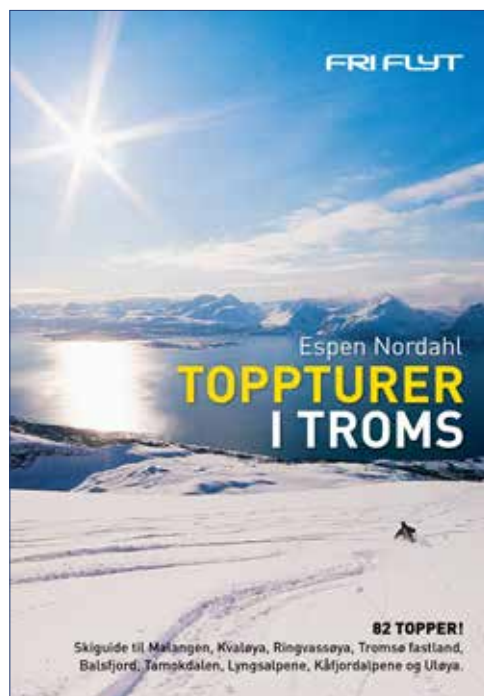
Fornøyde turbarne. Foto: Hanne Uteng

Tromsøs største utvalg i turkart!

Bokhuset;libris

Storgata 86 | 9008 Tromsø
Tlf: 77 68 30 36 | bokhuset@libris.no
www.bokhusetlibris.no

Jekta Øst | 9015 Tromsø
Tlf: 77 67 87 50 | bokhuset.jekta@libris.no
www.bokhusetlibris.no

Pølser er populært! Foto: Hanne Uteng

Barnas Turlag med ny avdeling i Malangen!

Å starte en dagstur med halvannen times kjøring med små barn kan være en prøvelse. Samtidig er samvær med andre på tur alltid hyggelig. Dette var bakgrunnen for at det ble startet en egen avdeling av Barnas Turlag i Malangen. Første forespørsel ble sendt vinter 2010, men fart i sakene ble det først etter at vi hadde vært på Turboleir og kommet i kontakt med sjefsturbo Monica. Vi satset på en litt for-

siktig oppstart, med to turer på programmet for høsten.

Første tur gikk til Mebil-lavvoen ovenfor Meistervik. Fire familier med til sammen åtte barn var med, et oppmøte vi var godt fornøyd med. Mildt vær, og litt snø la grunnlaget for en dag med mye aking og pølsepsing. Bakkene ga god glid og hadde mange

trær og ble etter hvert omdøpt til Dødsbakken og Skrekkbakken.

Den andre turen gikk til Ølkonheia i Fjellbyda for å si farvel til sola. På denne turen hadde vi fint skiføre, og det dukket opp både fedre og bestefedre. Sola så vi dessverre ikke, men med bål og aking la ikke det noen demper på stemningen.

Vi er fornøyde med oppmøtet så langt, og har derfor satt opp et variert turprogram for våren.

Hvis du har lyst til å være med Barnas Turlag i Malangen på tur, er du hjertelig velkommen!

Siv Reithe og Hanne Uteng

Klar for aking Foto: Hanne Uteng

Skifte av leder for Barnas Turlag i Tromsø

Av Lisbeth Johannessen

Monica Mikalsen, mangeårig leder og primus motor for Barnas Turlag, takker nå av som leder. Dog er hun ikke helt tapt for barnas tilbud, hun vil fortsatt være ansvarlig for Turboleiren på Jægervatnet. Hun har brukt mye av sin tid, både fritid og arbeidstid, til å legge til rette arrangementer og søke om midler til gagn for Barnas Turlag, Turboleiren og DNT – ung. Noe av det siste hun har gjort er å søke Helse/rehabilitering i Tromsø kommune og fått innvilget 50.000 til en gapahuk som samlingsplass for Barnas Turlag i Hamna på Tromsøya.

Nå som det er opprettet en ½ stilling i administrasjonen i Troms Turlag som delvis har som arbeidsfelt å bistå Barnas Turlag, håper hun at den som tar over ansvaret for gruppa kan få avlastning i tilretteleggingen av ulike arrangementer. Hun ser også at det trengs å få hjelp til å søke midler til tiltak som kan være med å opprettholde/ styrke virksomheten i

Barnas Turlag og også bidra til å få DNT – ung opp å gå igjen og sikre kontinuitet i gruppa.

Monica har gjort en uvurderlig jobb i Barnas Turlag, og vi ønsker henne lykke til i videre engasjement for turlivet i Troms.

Monica er turlleder for "Pølses i tre land".
Foto: Lisbeth Johannessen

Redningsaksjonen ved Vuomahytta

Nyttårsaften til fjells? For mange av oss med sans for både turliv og stilfull markering av årsskiftet, har romjula og nyttårshelga blitt ei viktig anledning å komme seg til fjells. For egen del startet det da vi alle skulle finne spektakulære måter å feire milleniumskvelden på – nyttårsaften mellom 1999 og 2000: Valget falt på Vuomahytta i Indre Troms. Siden har årsskiftet blitt feiret i fjellet, og kursen har mange ganger blitt satt mot dette paradiset mellom Dividalen og Altevatn. Gjennom disse årene har det nærmest skjedd en friluftslivets stille revolusjon i Troms. Turistforeningens hytterogskogforvaltningens tømmerkoier har blitt fylt opp av andre som også har latt seg utfordre av vintermørke, innlandskulde, gryning i bunnløs kornsnø og den ekstra årvåkenhet som kreves på sprø elveis så tidlig på vinteren.

Vi fikk et lite forvarsel om at dette kom til å bli en litt spesiell nyttårstur, da en av deltakerne i vår grup-

pe, en godt voksen vestlending med ryggsekk lastet med spekeskinke, nyttårsmiddag og sjampanje, falt igjennom elveisen på Anjavasselve og ble hengende på bruddkanten på ryggsekken. Det er ikke lurt å bli hengende slik over ei åpen elv, om noen skulle lure på det, så med god hjelp fra en turvenn kom han seg videre. Vestlendingen var én av i alt ni fra Tromsø-området som tok seg fram til Vuomahytta i løpet av 29. og 30. desember. Noen tok turen via Ole Nergård-bua, andre la inn en ekstra dag på Dividalshytta, mens det tredje gjenget startet fra Altevatn og fant veien via Gaskashytta. Vel framme kunne vi ta inn på ei hytte som var ferdig oppvarmet av to kompisar fra Sør-Troms, som ville bruke nyttårshelga til isfiske på Vuomavatnet. Vi var dermed i alt 11 stykker som somlet oss igjennom en rolig nyttårsaften formiddag, og som på hvert vårt vis forberedte den gode kvelden som var i vente. Pinnekjøttet lå klart i grytene, den første ølboksen var åpnet og sjampanjeflaska til vest-

Den nye nyttårsaften 2010

Redningspatrulje fra Røde Kors
ankommer Vuomahytta
første nyttårsdag
kl. 03.46
Foto: Geir Bye.

lendingen stod klar til å sprettes, da en ung kvinne kom brasende inn i hytta; hennes turvenn hadde falt om under veis fra Dividalen og lå igjen et par kilometer fra Vuomahytta innpakket i fjellduk.

Det unge paret, kvinnen fra Målselv og en mann fra Bardu, hadde startet fra Dividalshytta på morgenen. De var på en firedagers tur i fjellet og skulle feire nyttårsaften på Vuomahytta, før de endte turen på Innset. Kort tid etter avmarsj hadde Bardu-mannen begynt å føle seg uvel. Opp gjennom Anjavassdalen måtte kvinnen trekke vei i det nedsnødde, dagsgamle sporet. Det gikk langsomt innover dalen, og da kvinnen snudde seg for å se til mannen der løypa bøyer av fra Anjavassdalen mot Vuomahytta, hadde Bardu-mannen falt om og lå bevisstløs i snøen. Klokka var da blitt 16 på ettermiddagen. Mannen våknet langsomt opp igjen, men det var klart at noe var alvorlig fatt. Målselv-kvinnen fikk pakket turven-

nen inn i sovepose og fjellduk og lagt han på et liggeunderlag. Paret måtte etter hvert ta det vanskelige valget; kvinnen måtte legge i vei til Vuomahytta med håp om å skaffe hjelp.

Da Målselv-kvinnen kom inn på Vuomahytta, møtte hun en gruppe som var mer enn normalt rustet for å yte hjelp. Her var fjellvante folk, to sykepleiere med kompetanse på akuttmedisin og sju av oss hadde bare uker i forveien gjennomført et 20-timers kurs i førstehjelp i regi av Troms Turlag og Røde Kors. Kurset hadde dreid seg om vanlige metoder for hjerte/lunge-redning og håndtering av pasienter med ulik eller usikker sykdoms- og skadesituasjon og realistiske øvinger i forhold til nedkjøling, snøråras, bruddskader, osv. Kurset hadde også spesiell fokus på stedlig ledelse av redningsaksjoner, med flere øvelser der kontroll og ro var like viktig som handlekraft. Alt dette kom vel med da latter, turfortellinger og fiske-

Turgruppe på vei opp Anjavassdalen. Gruppen følger elveisen, noe som kan vise seg problematisk. Foto: Oddvar Svendsen.

skrøner måtte vike for vinterfjellets alvor denne nyttårskvelden.

Vi satte sammen ei gruppe på fem personer, de to sykepleierne og tre av de mest fjellvante, og forberedte oss på en redningsaksjon. Måselv-kvinnen hadde ankommet hytta kl. 17.30, og en halvtime senere la de fem i vei mot pasienten i hennes spor. Det blåste godt i fjellet denne kvelden, men likevel ikke mer enn at sporet var tydelig nok. Vi forberedte oss på et scenario der vi ikke ville finne pasienten og derfor måtte etablere base i området, starte systematisk søk og sende én tilbake til Vuomahytta og kalle ut resten av nyttårgjestene. Nå kunne vi følge sporet, rolig med tung pulk lastet av telt og full turutrustning, og vi fant Bardu-mannen i dette terrenget flatet ut i møte med Anjavassdalen. Våre to sykepleiere gikk fram til mannen, mens de tre øvrige holdt seg på avstand og sto til tjeneste. Sykepleierne konstaterte raskt at situasjonen var alvorlig – mannen hadde høy puls- og pustefrekvens, pusteproblemer og sterke smerter i brystet. Det ville være nødvendig å få fraktet mannen ut av området, helst så snart som mulig ved hjelp av helikopter. Situasjonen denne nyttårskvelden inneholdt enda et element av hell: En av oss hadde med en nødpeilesender. Sykepleierne ga beskjed om å utløse senderen, og klokken 18.40 gikk nødsignalet til FindMeSpot.com sin alarmsentral i USA. Samtidig ble pasienten tatt hand om på beste måte. Teltet kom opp, primusen ble tent, dobbel sovepose lagt ut og varmet opp, før pasienten ble tatt inn i teltet, stelt etter beste evne og holdt under kontinuerlig kontroll.

Mange som ferdes i fjellet eller padler langs kysten har etter hvert skaffet seg nødpeilesender, og mange har valgt senderen fra amerikanske FindMeSpot. Den har noen tilleggfunksjoner som har gjort den attraktiv på tur, ikke minst muligheten for å sende korte sms-er med tekst og gps-posisjon, automatisk trackingfunksjon og hjelpemeldinger til pårørende. Senderen tar ned gps-posisjon og sender melding til FindMeSpot-sentralen ved hjelp av kommunikasjons-satelitter. Da denne senderen ble utløst nyttårsaften, ble situasjonen i Anjavassdalen med ett til en stor redningsaksjon som involverte både pårørende, amerikansk og norsk redningssentral, politiets vaktssentral i Tromsø og AMK-sentralen på Universitetssykehuset (UNN).

Egen erfaring fra bruk av FindMeSpot-senderen tilsier at ni av ti OK-meldinger med kartposisjon registreres i løpet av de 20 minuttene disse meldingene sendes. Ved bruk av SOS/911-funksjonen, vedvarer meldings-trafikken til senderen slå av. Da mange kan komme til å måtte sette sin lit til redningstjenesten, kan det være nyttig å se hvilket apparat som settes i sving og hvor lang tid det kan komme til å ta før profesjonelle hjelpestyrker er på plass. Vår nødmelding ble registrert i Spot-systemets logg kl. 18.46. Deretter ble pårørende ringt opp omkring kl. 19.00 for å gi supplerende opplysninger om senderens eier. Troms politidistrikt ble varslet kl. 19.33 fra International Emergency Response Coordination Center, som er Spot-systemets kontakt mot nasjonale redningstjenester. Fra da av var det Troms politidistrikts vaktssentral som var operativ redningsledelse. Vaktssentralen varslet Hovedredningssentralen for Nord-Norge kl. 19.55, deretter operativ leder i Tromsø Røde Kors samt AMK-sentralen ved UNN. Sentralen ville forsøke å få helikopter på vingene. I så fall ville pasienten kunne blitt hentet omkring kl. 21. Da det endelig var flyvær noen timer senere, ble helikopteret likevel stående på grunn av tekniske problemer. Helikopteret gjorde et forsøk på å fly ut på natta, men måtte snu på grunn av været. Det ble dermed de frivillige mannskapene i Røde Kors som ble redningen denne kvelden. Redningstjenesten i Røde Kors og andre hjelpeorga-

Gamle Vuomahytta. Her kom kvinnen fra indre Troms inn og fortalte om turvennen som lå sjuk i løypa to kilometer ned mot Anjavassdalen. Foto: Oddvar Svendsen.

nisasjoner er basert på frivillig og ulønnet innsats. Det kan derfor synes som en utfordring å stable på beina en redningsstyrke på kveldstid nyttårsaftnen. Ikke desto mindre: Klokkeren 22.30 meldte Røde Kors at de hadde mobilisert redningsstyrker fra de lokale korpene i Bardu, Finnsnes og Balsfjord. Ventetida fortonet seg lang for dem som tok vare på pasienten i teltet i Anjavassdalen, og i denne tida ble det også sendt privat nødmelding til Spot-eierens pårørende. Dette ble tolket som en eskalering av nødssituasjonen både av pårørende og politi. Da pasientens situasjon fortsatt var kritisk, ble det også sendt to skiløpere fra Vuomahytta til Gaskashytta, der det var dekning for mobiltelefon, for å få gitt beskjed til redningstjenesten om at det var en alvorlig nødssituasjon. Det var tross alt nyttårsaftnen, og hvem visste hvordan en nødmelding ville bli tolket? Og hvordan ble våre nødbluss tolket? Året i forveien tjente de som nyttårsraketter!

Like over midnatt la de første fire snøskuterne fra Bardu Røde Kors av gårde fra Innset, og en halvtime etter fulgte fire snøskutere fra redningskorpene i Balsfjord og Finnsnes etter samme vei. Det var en hel jobb å kjøre spor, særlig idet gruppa forlot Altevavn og ga seg ut i djupsnøen mot Vuomahytta. Patruljen nådde fram til hytta klokken 03.46, og dermed kunne redningstjenesten få den første informasjonen om nødssituasjonen. En halv time senere hørtes motor-

dur utenfor teltet ved Anjavassdalen. Ned lia kom en skuterpatrulje som i militær operasjon. Et nødbluss gikk til værds – både som et varsel om retning til teltet, men også som et uttrykk for usigelig glede hos en pasient som hadde holdt ut mer enn 12 timer med smerter og pusteproblemer. Men ennå ventet mer enn fire timer på skuterslede og ytterligere en lang tur i ambulanse, før Bardu-mannen ble tatt hånd om på sykehus i Narvik.

Våre to sykepleiere fulgte med pasienten til Innset, noen i vårt følge var fortsatt under veis til Gaskashytta for å varsle, og for oss andre ble det å rydde leirplassen i skogen og begi oss enda en gang til Vuomahytta. Der samlet vi oss på morgenkvisten til en prat om alt som hadde hendt de siste timene. Vi samlet snart sammen resten av utstyret og lot pinnekjøttet bli liggende i snøen utenfor til fribente fjellvandreres glede. Og inne i hytta, i en bøtte på kjøkkenbenken sammen med nyttårspilsen som vi syntes ville bli for tung å ta med tilbake; sjampanjeflaska som skulle markere nyttårsaftnen i nordnorske vinterfjell med et snev av luksus. Det kan hende så mangt på Vuomahytta en nyttårsaftnen, noen ganger til glede og andre ganger til besvær!

Av Oddvar Svendsen

Skjærdalen byr på mange synsinntrykk. Foto: Anne Grete Kjoshaug

En fjelltur i grenseland på Nordkalotten sommeren 2010 – en vandring i ytre og indre landskap, i møte med storslått natur og interessante mennesker

Jeg er lei av at gråvær og regn i jakten på malevær har bundet meg til huset i byen i nesten hele sommer. Bare ei uke igjen av ferien – og det er tippet over til august måned.

Jeg lengter etter å forlate huset mitt og Tromsø – låse ytterdøra – og begi meg på en vandring til et landskap som åpner opp og gir frihetsfølelser, uavhengig av vær og hverdagsplikter.

Løfter blikket fra malebøtta og ser utover – mot fjellene bakenfor åsene. Jeg har vært der før. Jeg ser for meg det storslåtte landskapet i grenselandet Finland, Sverige, Norge – områdene ved Golda, Gappo og Pältsahyttene. Her ligger de stolte pyramideformede fjellene mellom sjøer, myrer, høyslette, utgravde elveleier og Nord-Europas lengste morenerygg og venter. Det er en kortreist tur – det er bare å sette seg i bilen i Tromsø og kjøre 2 – 3 timer så kan vandringsen inn i dette landskapet starte.

Jeg ringer ei god turvenninn. Ja, for svingende – vi er enige – vi starter i morgen, og sekkene pakkes. Vi er utålmodige, og når vi kommer til Kilpis, dreier vi ned til Siilastupa der båten ligger for å føre turister over sjøen til Treriksrøysa. Nå puster jeg fritt, vinden rusker i skroget, den gode fjellsjølukta river i nasen. Kilpisjärvi minner meg om et hav mellom fjell og vidde, og jeg kjenner nesten smaken av salt. Vi er alt langt hjemmefra – det er bare noen få timer siden vi rev oss løs fra hverdagsfølelser og sutring over dårlig sommervær.

Golda venter – Einar forteller

Mens Treriksrøys-turistene går sine nesten tre km, går vi dobbelt så langt, langs Goldajävri, på myrer og langs lyngmoer til Goldahyttene som ønsker velkommen i skråningen mot fjell. Dette er det første stedet Troms Turlag eide hytte i indre Troms – dernest Gappo.

Det er godt å sette fra seg sekken, vaske seg i kulpen i bekken, sette kaffekjelen over gassen og tenne en lunk i ovnen. Bare tre andre vandrere kommer senere. Vi er på bølgelengde og deler turerfaringer. Også personlige livserfaringer utover tur åpner en slik hyttekveld opp for. Einar er en turvandrere som i en mannsalder årvisst har gått i dette grenseland-området. Han forteller om drømmen han har båret på, drømmen som har holdt han oppe, dette siste året medalvorlig sykdom. Drømmen og målet var nettopp igjen å kunne vandre i fjellene her, og denne august måned 2010 kunne klare å gå tur – retur Goldahyttene. Denne turen skulle bli inngangsporten til et friskere liv, slik at han kunne ta opp igjen sin store glede og interesse: å gå i fjellet. Denne kvelden vi møtte han, nådde han Goldahyttene uten for store plager. Det var for meg rørende og tankevekkende å se og høre Einar fortelle dette. Igjen en refleksjon om at god helse ikke er en selvfølge, noe jeg selv også har erfaring med. Einars drømmer og mål er også mine.

Gappo neste

Dagen etter, fortsatt langs Goldajävri og på moltemyrene. Her finner vi de gode vitaminrike bærene å

stappe i munnen. Det er så stille at når et lemme kvekker til blir det som et brøl. Til og med lyden av myggsvermer er borte nå.

Stien vi følger går rett opp lia på østsida av Goldahaugen, som hviler stor og rund mot den nakne høysletta vi skal krysse. Høysletta ligger omkranset av de pyramidelignende fjell på rekke og rad: Paras (Barras), Markusfjellet, Gievdnévátgáisi og Pältsatoppene. Denne panoramautsikten med høyslette hensetter meg til andre himmelstrøk langt herfra. Her er et kongerike – hvor er Kleopatra? Landskapet her oppe fasinerer og beruser meg – jeg vil helst ikke gå herfra.

Men jeg vet at et nytt fantastisk sted snart dukker opp der vi vandrer: Skjærdalen. Her har elva gjennom tusener år formet et elveleie i dramatiske krater, kulper og runde formasjoner langt nedover dalsiden. Vi må jorde oss - og sanke vier og tenne kaffebål for å ikke tro at vi går inn i et filmopptak. Naturens formasjoner her i Skjærdalen er kulisser som skapt for en dramatisk film.

Det hellige fjellet Barras (Paras, 1419 moh.) reiser seg storslått opp fra Signaldalen ned til høyre for oss. Særlig fra toppen av dette fjellet blir pyramideformen på fjellene tydelig. På en av sine mange turer ved Parasfjellet var det at botaniker og predikant Lars Levi Læstadius kartla for første gang i år 1832 den sjeldne blomsten "Læstadiusvalmue". Senere ble den funnet ved Pältsatoppene. Det er kanskje en symbolikk i at Læstadiusvalmuen vokser i områder der de tre nordkallottlandene møtes – i en landsdel der læstadianismen har hatt stor betydning for folket. Lenger ned i Signaldalen kneiser den majestetiske Otertinden, kalt Norges Matterhorn. I lange tider har den trigget folk til bestigning, også fjellklatreren Peter Wessel Zapffe.

Når vi kommer fram til Gappohyttene har vi i dag i alt gått ca 14 km. Det kommet to finlendere til hytta vår – far og sønn Pekka og Jocke fra Helsinki. Pekka har i over tredve år vandret i disse grenselandtrakter. Dette året har han for første gang sønnen med seg.

Stemning ved Gappohytterne med utsyn mot Pältsatoppene. Foto: Målfrid Blokkum

”Min sønn skal lage mat til meg og bære den tyngste sekken. Min sønn vil ikke være med til Paras”, forteller han. Sønnen uttrykker stolthet over sin spreke far, som han ikke lenger vil la gå alene i fjellet.

”Ut fra stereotypiene og erfaringene mine er det lett å gjette nasjonalitet når jeg møter eldre finske menn på stien eller Gappohytta. Her oppe blir de på sitt mest ”finske”. Alvorlige, målbevisste og tause.

Utstyrt med gummistøvler på føttene. På hytta sitter de og skuer ut mot Paras, dit de har tenkt seg neste dag. Og jeg ”hører” de tenker: Tro om også skodda dette året vil dekke toppen på Paras slik at vi ikke når opp?

På Gappohytta ryr det etter hvert inn med store og små, og vi to er heldige som har fått ei køye hver. Som vanlig går finlenderne i seng ved 21-tida, mens nordmenn, store som små, sitter oppe og ler og spil-

ler kort til midnatt. Før vi tar kveld, har vi en interessant samtale med et ungt tysk par og deres foreldre. Det unge paret bor i Tromsø, og nå vil de vise foreldrene sine turlagets hytter og landskapene og fjellene her. De bemerker at vannet fra elver og vann kan drikkes, og at fisken som fiskes her kan spises.

”Det er mange år siden vi kunne det i vårt hjemland”, forteller de. Enda en påminnelse om at vi må ta forurensingen i naturen mer alvorlig hvis vi våre trakter i framtida skal kunne tilby våre barnebarn og deres barn rent vann.

På formiddagen legger vi forventningsfullt i vei mot Pältsastugan. Først over et steinete landskap langs svensk fiskevann. Så den kilometervise moreneryggen som når nesten fram til Pältsastugan, ei ganske ny stor hytte med egen stugvært. Som en sovende

hval i landskapet ligger morenen, med et frodig teppe av lyng og kratt i mange grønne nyanser samt steinbeslåtte flekker og med små vann under seg. Her oppe på "hvalens rygg" kan vi lett og fritt komme fram, som å fly, så lett blir foten og sinnet i dette langstrakte landskapet. I dag ligger det i ly for vind og vær med Pältsatoppene og Moskangaisi til høyre. Til venstre for oss beiter reinsdyr, De går i glidende flukt når de ser oss.

Ved bålet ved bekken i enden av moreneryggen drikker vi bålkafe sammen med ei iransk kvinne og hennes norske mann, et par vi ble litt kjent med på Gappohytta i går kveld. Kvinnen fra Iran, en del yngre enn meg, har fortellinger om kvinnes ufrie situasjon i sitt hjemland. "Å ferdes fritt ute uten mannlig opp – passer er en umulighet", sier hun. Hun forteller om sin søster, som er helsearbeider og av praktiske grunner ønsker å sykle til jobb. Det kan hun ikke gjøre uten at det mest sannsynlig blir straffereaksjoner mot henne og hennes familie. Hennes fortellinger setter ting i perspektiv. I vår del av verden tar kvinner det som den største selvfølge å kunne ferdes fritt overalt – i alle fall i dagslys.

Gappohytta på nytt - og vi møter igjen de seks barna mellom seks og fjorten år som kom i går kveld. Deres aktivenysgjerrighet og vitebegjær er kraftig stimulert i løpet av dagen. Deres samleglede fra naturen har vært stor - lik Askeladden i eventyret: "Jeg fant, jeg fant". Store ørnefjører vekke undring over hvordan i huleste kunne ørna få fjørene til å sitte i kroppen. Også spørsmål om hvem som hadde sett ei ørn i flukt og hvor fantastisk dette synet var. De samlet en hel haug med reinsdyrhorn, noe som også satte fantasien i gang. De utforsket elva og kulpene der vi henter drikkevannet. Barna var i "eventyret".

Tilbakereise – samme vei som vi kom tar vi turstien tilbake: Pältsa, Gappo, Golda og båten over Kilpisjärvi til Siilastupa. Her står bilen vår fortsatt parkert.

Nå er jeg, med nye krefter i kropp og sinn, og utrolig stimulert med sterke visuelle inntrykk og ettertanker, tross alt klar for å vende hjemover – til Tromsø og

på'n igjen på jobb. Det dårlige sommerværet, unødige bekymringer og gnagsårsmarter fra den innkjøpte fjellskoene er borte vekk, slik det egentlig har vært under hele denne vandringens "rus".

Jeg sitter i bilen og reflekterer over turens mange opplevelser. Jeg tenker på bøker jeg nylig har lest av to svenske forfattere som skriver fra svensk – norsk grenseland: Torgny Lindgren og Kerstin Ekman. Lindgren skriver mennesker til landskapene, og sier at landskapene blir tomme uten mennesker – og dyr. Det samme gir også Ekman uttrykk for. I hennes bøker er det skogene og fjellene som er det reelle – i en skog og en fjellverden hun har funnet språk for.

Vandringen i dette åpne grenselandskapet ga meg etterlengtede frihetsfølelser. Tida fløt ubemerket hen – tid eksisterer ikke i fjellet om sommeren her nord.

Følelser av frihet og muligheter, flyt og åpenhet kommer, tror jeg, også av den friske lufta og alt lyset hele døgnet. I denne naturen blir jeg helt oppslukt og tilstede. Naturen er ikke påtrengende i all sin storslåthet. Den er oversiktig, romslig og fjellene rammer inn. Sansene og tankene mine åpnes her på en annen måte enn i livet mitt i byen der jeg lett blir overstimulert og av og til ufokusert.

Vel hjemme i egen stue, TV'en står på, programmet "Hjärnstorm" sendes. Programlederen snakker om tankenes store positive kraft for styrking av selvtillit, trivsel og mestring.

Kroppens egen "rus", pusten og sinnets bevegelse i vandringen i dette storslagne, vakre landskapet - samt refleksjoner etter møtet med interessante mennesker, har gjort meg godt. Jeg anbefaler dere alle å legge ut på en slik tur!

Med turhilsen Målfrid Blokkum

Smånytt

“Dyreliv i skogen”. Foto: Lisbeth Johannessen

Nytt tilsyn på Trollvassbu. Børge Kjersem, Eva Skulgam og Kjell Roger Arnesen har nå tatt over tilsynet med Trollvassbu. Lykke til!

I vår butikk i Kirkegata 2 (Turlagskontoret) kan du finne litt av hvert for den friluftinteresserte. Gavekort, turkart, turklær, bøker og utstyr? Vi gir gode medlemsrabatter på det meste vi tilbyr. Troms Turlag har et lite utvalg av turklær til sterkt rabatterte priser for medlemmer, samt diverse tureffekter som silkelakenposer, vindsekker, matbokser, GPS. Vi har også et godt utvalg av kart og bøker. Husk også Troms Turlags egen turbok og Turfolder. Send gjerne en e-post til troms@turistforeningen.no dersom du har spørsmål om hvilke produkter vi kan tilby deg, eller om det er andre turrelaterte spørsmål du har. Medlemsmøter. Høsten 2010 ble det arrangert medlemsmøte på Driv i Tromsø. Meteorolog Sjur Wergeland fortalte om Vær, vind og meteorologi, en svært grei og informativ innføring i å forstå været. Du kan lese hans presentasjon på www.turistfo-

reningen.no/troms. Det ble også et møte i januar med tema fjellplanter, likeså et i februar der det ble fortalt fra en tur Norge på langs. I mars er det Fjelltreff som er aktuelt tema. Førstehjelp utenfor allfarveg. FSG arrangerte førstehjelpskurs i samarbeid med Tromsø Røde Kors på Trollvassbu 25.-28. november 2010. Åtte personer fra FSG deltok, først i en teoretisk del og så en praktisk del som viste seg å bli ganske realistisk da en av deltakerne gikk gjennom elveisen på tur opp. Det ble gitt nyttig kunnskap om redningstjenesten, beredskap og varsling – og om hvordan en tar seg av sjuke og skadde personer. Slike kunnskaper viste seg å bli svært nyttige i nyttårshelga ved Vuoma – se egen artikkel s.24.

Hunder og hundeskitt rundt hyttene. Vi ber om at reglementet som gjelder hund utenfor hyttene respekteres. Hunder skal være fastbundet minimum 150 meter fra hyttene og hundeskitt skal fjernes. Det er ikke tillatt med hunder inne i hyttene.

Forsidebilde: Skitur i lyng og einekjerr. Foto: Jorunn Mørkved.

Neste nummer av Fjellvåken nr. 2-2011 kommer i midten av juni. Stoff til dette nummer må være hos redaksjonen senest

15. april. I redaksjonen: Lisbeth B. Johannessen, Jorunn Mørkved og Toril Skoglund.

Vi ønsker alle velkommen innom Turlagskontoret til en hyggelig prat

Postboks 284, 9253 TROMSØ
Besøksadresse: Kirkegt. 2
Telefon: 77 68 51 75
Bankgiro: 8245 06 09141

Åpningstider: onsdag 12–16, torsdag 12–18, fredag 12–14
E-post og telefon besvares mandag til fredag 9–16

- E-post: troms@turistforeningen.no
- Hjemmeside: www.turistforeningen.no/tromsturlag
- Redaksjonen i Fjellvåken ønsker stoff fra Turlagets medlemmer. Manus kan sendes til Turlagets adresse.
- Adresseendring meldes direkte til Turlagskontoret

